

Cena Kurjera:
W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
 Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop 5, poranny w dniu powszednim 3, w niedziele i święta k. 5.

Dziś: Korduli P. M. i Alfonsa B.
 Piątek: Jana Kapistrana
 Sobota: Rafała Archaniola.
 Niedziela: Jana K. Kryspa i Krysp.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęczone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej rano do 1-jej w południe.

Wschód słońca o godzinie 6 minut 38.
 Zachód " " " 4 " 50.
 Długość dnia godzin 11 minut 16.
 Ubyte " " " 5 " 22.

Wschód księżycy o godzinie 4 minut 33 w.
 Zachód " " " 4 " 37 r.
 Wysokość wody na Wiśle stóp 3 cali 8.
 Dziś o godzinie 4-jej zrana ciepła 2° R.

Cena ogłoszeń:
Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.
 Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Poniedziałek: Ewarysta P. Mecz.
 Wtorek: Sabiny Mecz.
 Środa: Szymona i Tadeusza Ap.
 Czwartek: Narcyza B. i Euzoży P.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Przybysławy; jutro Wlastimila.

Teatra: teatr Wielki: dziś „Trubadur” (drugi występ gościnny panny Marji Stolcman-Prylińskiej); jutro „Safanduly”; — teatr Rozmaitości: dziś „Mąż z grzeszności”; jutro „Zaraza”; — teatr Mały (przy ulicy Danilowiczowskiej): dziś „Porwanie sabinek”; jutro „Orfeusz w piekle”. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. Otwarty codziennie od godziny 10-jej rano do wieczora.

W kwestji upadku kredytu.

„Ubóstwo z brakiem kredytu pozostaje w najściślejszym związku, jako przyczyna i skutek.”

Jakżeż smutnie brzmi ta maksyma Roscher'a wobec teraźniejszego położenia naszego kraju, gdy we wszelkich tętnicach życia ekonomicznego cyrkulacja kredytu zastęga!...

A maksyma to słuszna. Jeśli bowiem można nie zgodzić się z twierdzeniem Maclerd'a, jakoby kredyt sam z siebie był kapitałem, posiadającym wszystkie przynależne rzeczywistemu kapitałowi przymioty do wprawiania w obieg wartości już istniejących i wytwarzania nowych; jeśli pamiętać trzeba o przestrojach Mill'a, iż kredyt nigdy z niczego nie stworzyć nie zdoła i nie posiada tej czarodziejskiej siły twórczej, jaką mu niektórzy niebacznie przypisują, to przecież z drugiej strony nie ulega wątpliwości, że przenosząc kapitał z jednych rąk do drugich, kredyt oddaje najczęściej kapitał w ręce zdolniejsze do jego użycia w sposób wytwórczy, a tem samem na rozwój ekonomiczny społeczeństwa wywiera wpływ stanowczy.

Z tego stanowiska ogólny upadek kredytu u nas jest niebezpieczną chorobą ekonomiczną, z którą walczyć winniśmy wszelkimi możliwymi środkami, korzystając przytem z każdej następującej się sposobności w celu poznania jej rzeczywistych rozmiarów.

A właśnie wymowną wskazówkę w tym względzie znaleźliśmy świeżo w zakomunikowanym nam urzędowym wykazie działalności rejentów miejscowych na polu protestowania weksli.

Rozumiemy dobrze całą niedokładność tej wskazówki; rozumiemy, że absolutna ilość i wartość weksli protestowanych, bez znajomości ogólnej sumy tych znaków kredytowych, kursujących na naszym terenie, nie daje bezpośredniego sprawdzianu naszej obecnej kredytowej niemocy; tem niemniej przeto mniemamy, iż z tego źródła spływają promienie prawdy, któremi pogardzać nie należy, tembardziej, że są to dane pozytywne i ze względu na swe pochodzenie całkiem wiarogodne.

Cóż tedy powiada nam cyfrowana mowa rzeczono-go wykazu?

Zaiste, smutne są jej wskazówki!

Oto w r. z. ogólna wartość 32,680 weksli zaprotestowanych w Warszawie i gub. warszawskiej przedstawia z górą 10%, milionów rs.

Z sumy tej przypada na prowincję zaledwie 1628 weksli, ogółem na 465,000 rs., podczas gdy protesty dokonane w Warszawie wykazują 31,052 weksli, z walutą 10,107,000 rs.

Cyfry te olbrzymie same przez się, tembardziej rżąciami się stają, gdy je zestawimy z odnośnemi danemi lat poprzednich.

Mianowicie ogólna waluta weksli, zaprotestowanych w roku ubiegłym, przewyższa o 3,769,000 rs., czyli w przybliżeniu o 1 1/2 raza odnośną cyfrę z r. 1883-go, przeszło 1 3/4 razy jest większą od sumy protestów z r. 1881-go i 1882-go, wdwójnasób przechodzi ogólną wartość weksli, zaprotestowanych w r. 1880-ym, wreszcie prawie trzy razy przewyższa też samą pozycję z r. 1879-go, a w porównaniu z danemi z r. 1878-go jest przeszło siedm razy większą!

Wzrost, zaprawdę, nader niepokojący...

W przekonaniu, iż dla osób specjalnie zainteresowanych omawiana sprawa, powyższy przybliżony stosunek niedosć ściśle rzecz przedstawia, podajemy zarazem w poniższej tabeli szczegółowy wykaz protestu weksli w gubernji warszawskiej od czasu wprowadzenia reformy sądownictwa:

rok	Ilość zaprotestowanych weksli	Wartość ich ogólna
1876 (2 pół-rocze)	7,741	2,868,136 rs.
1877	6,657	2,613,750 "
1878	4,064	1,583,886 "
1879	10,332	3,809,884 "
1880	14,127	5,187,667 "
1881	20,390	6,349,340 "

1882	19,530	5,917,486 rs.
1883	23,931	6,803,672 "
1884	32,680	10,572,587 "

W wykazie powyższym dostrzegamy nader znaczące oscylacje. Wskazanie rzeczywistych ich źródeł byłoby, oczywiście, nader interesującym. Atoli przechodzi to obecnie zakres naszej możliwości...

Fr. Nowodworski.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Budżet ministerjum spraw wewnętrznych na rok przyszły oblicza dochody na 21,146,445 rs., a wydatki na 34,711,610 rs. Główne pozycje wydatków stanowią utrzymanie: ministra, jego pomocników, rady i urzędników do szczególnych poruczeń 200,353 rs.; kancelarji ministerjalnej 14,800 rs., kancelarji rady lekarskiej 10,153 rs., departamentu spraw powszechnych 12,440 rs., departamentu policji 125,255 rs., departamentu ekonomicznego 99,667 rs., departamentu lekarskiego 60,648 rs., departamentu obcych wyznań 60,632 rs., sekcji dla spraw włościańskich 82,701 rs., komitetu statystycznego 71,027 rs., komitetu budowniczego 29,978 rs., dyrekcji jeneralnej dla spraw prasowych 71,671 rs., zarządu cywilnego na Kaukazie 2,666,764 rs., komitetu cenzury 219,946 rs., urzędów gubernjalnych 3,183,609 rs., instytucji lekarskich, weterynaryjnych i kwarantanowych 2,318,529 rs., zarządów miejskich, powiatowych i okręgowych 14,991,223 rs., zarządu jarmarku niżonowgorodzkiego 63,252 rs., duchowieństwa obcych wyznań 1,755,144 rs., instytutu inżynierów cywilnych 83,252 rs., gmachów rządowych 1,442,439 rs. Wreszcie w rubryce wydatków nadzwyczajnych znajdujemy: dla zarządów centralnych 1,777,865 rs., dla zarządów lokalnych 2,560,669 rs. i na subsydja rs. 1,673,547.

— Minister skarbu zatwierdził komitet dyskontowy przy warszawskim kantorze banku państwa w następującym składzie: Stanisław Brun, Edward Jantzen, Stanisław Kronenberg (przedstawiciel firmy bankierskiej Leopold Kronenberg), Michał Lande, Herman Mayer, Ludwik Starkman, Bronisław Werner i Stanisław Wołowski. Tak więc tutejszy komitet dyskontowy będzie liczył tylko ośmiu członków, to jest

19) CICHE TRAGEDJE.

POWIEŚĆ

Józefa Rogosza.

(Dalszy ciąg.)

Francuska spojrzawszy jeszcze kilka razy na niego i westchnawszy głęboko, nareszcie tak przemówiła:

— Przyszedł pana uwiadomić o wielkiem niebezpieczeństwie, które nam grozi. Dziś w południe zapowiedziała nam hrabina, że za kilka dni wyjedziemy do Włoch na pół roku.

— Co pani mówisz?

— Niestety, tak jest.

— Ja do tego nie dopuszczę!

— Bardzo będzie ładnie, jeśli pan temu przeszkodzi i właśnie po to hrabianeczka przysłała mnie do pana. Biedaczka, taka była smutna, zapłakana, że nawet nie mogła pisać. Poruczyła więc mnie całą sprawę, bo wie, że z miłości dla niej najlepiej ją załatwię. Byłam tu już dwa razy, teraz przyszedłam trzeci raz, niebezpieczeństwo bowiem jest wielkie. Hrabianeczka z tą nieznośną ciotką nie mogła dotąd wytrzymać, choć prawie codzień pana widzi, a cóż dopiero zrobiłaby we Włoszech, gdzieby pana nie było... Biedne dziecko umarłoby z tęsknoty.

To powiedziawszy, zasłoniła sobie oczy chusteczką, na znak, że płacze.

— Nie lękaj się pani! — młody człowiek zawołał. — Chwila działania nadeszła! Dotąd wahałem się, bom się namyślał, ale teraz musimy przedsięwziąć coś stanowczego. Posłuchaj mnie pani, co zaraz jutro uczynimy.

Tu, jednym tchem opowiedział jej cały plan z ułożoną przysięgą w kościele. Francuska słuchała, a gdy skończył, rzekła:

— Bardzo dobrze, wszystko zrobię, ale co będzie, jeśli hrabina dowie się, że między wami pośredniczyła?

— Przysięgam ci pani na mój honor, że ta tajemnica zstąpi ze mną do grobu!

— Niech więc i tak będzie, ale gdy się pan już ożenisz, czy nie zapomnisz o biednej Goudron?

— Prędzej zapomnę o sobie i mojej duszy, niż o tobie, pani! — zawołał namiętnie. — Czyż to ja nie wiem, ile ci już zawdzięczam, a jeżeli kiedyś zostanie mężem tej anielskiej istoty, czyż nie twoje będzie to dzieło? O! panno Goudron, ja dla ciebie mam więcej niż przyjaźń, szacunek i wdzięczność, bo ty jesteś moją wspaniałomyślną dobrodziejką, moim aniołem opiekuńczym, moją zbawczynią! Dom nasz będzie twoim domem, połowę naszego mienia tobie ofiarujemy!

Gdy skończył zaczął gorącemi pocałunkami okrywać jej chude ręce, a potem głowę podniósłszy, patrzył na nią tym wzrokiem, którym wszystkie kobiety podbił. Zachwyciła się i wierzyła. Zresztą czemu nie miałyby wierzyć, skoro wiedziała, iż piękny ten chłopiec całe swoje szczęście jej będzie zawdzięczał. Gdyby nie ona, nie byłby się nigdy zbli-

żył do Anieli, nie mógłby się z nią porozumiewać i nie zostałby jej mężem. Ona zaś dlatego ułatwiła mu tę znajomość, że w przyszłym mężu swojej wychowawcy chciała znaleźć wdzięcznego przyjaciela, któryby ją za to hojnie wynagradzał i tak długo w swym domu trzymał, jak długoby tego sama pragnęła.

Gdyby panna Aniela wyszła za męża w swojej sferze, to najprawdopodobniej mąż, niepotrzebując więcej guwernantki dla żony, niezwłocznieby ją oddalił. Przeciwnie, człowiek jak pan Świerzykowski, będzie ją trzymał przez wdzięczność. Prócz tego obiecywał jej zawsze tysiące, a te nawet dla osób w jej wieku mają powab niewysłowiony, bo mogą dostarczyć męża... O! mademoiselle Goudron, nie była przeciwną małżeństwu i gdyby tylko oświadczył się kto o jej rękę, nie dałaby mu odkosza!... Wszak i ona miała serce.

— A więc dobrze, zrobimy wszystko, jak sobie pan życzysz — zaczęła znów szybko mówić — jutro o pół do jedenastej zjedziemy się w kościele św. Florjana. Moja w tem głowa, żeby nam hrabina pozwoliła wyjść do miasta... Skoro nie może być inaczej, niech się więc zaczyna. Lecz pamiętaj pan, jaką odpowiedzialność i jakie obowiązki bierzesz na siebie... Lecz co robić, taki już los wszystkich istot słabych, że muszą ulegać woli swoich tyranów. Niech się więc stanie, co Bóg na nas zysła. A teraz napisz pan kilka słów do biednej hrabianeczki, żeby jej dać odwagi. Tylko spiesz się pan, bo już późno, gotowi bramy pozamykać.

Roman pobiegł do pokoju sypialnego. Nim siadł

tylu, ilu ich liczy także komitet przy banku państwa w Petersburgu.

— Przeprowadzenie studjów oraz sama budowa linii dróg żelaznych od Brześcia do Chełma i od Siedlec do Małkini, powierzona zostanie, jak donosi *Warsz. dzienn.*, inżynierowi Serebriakowowi. Naczelnikiem budowy dystansu Siedlec—Małkinia został mianowany inżynier Kopytkin. Kierunek interesów wynikłych z wywłaszczenia gruntów pod budowę potrzebnych, obejmie w charakterze głównego agenta p. Poltorackij; roboty zaś na gruncie z powodu wywłaszczenia, prowadzić ma agent dystansowy p. Stulgiński, który otrzymawszy polecenie przystąpienia bezwzględnie do układów o nabytcie gruntów, wyjechał już na linię. Zarząd budowy kolei ma siedzisko w Brześciu Iżewskim.

— Główny zarząd poczt i telegrafów zawiadamia, iż w miasteczku Szatawie, w powiecie kamienieckopodolskim, gubernji podolskiej, otwarto ekspedycję korespondencji pocztowej wszelkiego rodzaju, a na stacji Rachnówce, w tejże gubernji, zamknięto ekspedycję korespondencji.

— W listopadzie r. b. otwartą będzie w Petersburgu wystawa elektryczna, która trwać ma do lutego roku przyszłego. Urządzenie wystawy zajmują się Towarzystwo techniczne rosyjskie. Przyjmowanie przedmiotów przeznaczonych na wystawę, rozpoczęło się już dnia 27-go z. m. i trwać będzie do d. 13-go listopada. Nagrody stanowią medale i listy pochwalne. Wyroby i wynalazki zagraniczne mogą być wystawiane, jednakże bez prawa do nagrody. Podczas wystawy odbywać się będą odczyty techniczne i naukowe z doświadczeniami. Wydany zostanie szczegółowy katalog wystawy, staraniem i nakładem dziennika *Elektriestwo*.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż w tych czasach pojawiło się w Petersburgu kilkunastu kapitalistów zagranicznych, przedstawicieli t. zw. „Towarzystwa kojarzenia małżeństw szczęśliwych“, działającego od dość dawna na zachodnich krańcach Europy, oraz mającego swoje agenty w wielu stolicach i wielkich miastach europejskich, z zamiarem wyrobienia sobie koncesji na otwarcie w Petersburgu, Kijowie, Moskwie, Charkowie, Warszawie i innych miastach kantorów wzmiankowanego towarzystwa.

— W ciągu zeszłego tygodnia dopełniono rewizyj sanitarnych w 226 posesjach a w 23 znaleziono nieporządki, co do których zostały spisane protokoły, pociągające właścicieli do odpowiedzialności sądowej.

— Z powodu nastąpienia krótszych dni, służba policyjna otrzymała polecenie dokonywać częstej rewizji domów, a to w celu przekonania się, czy w sienicach, na schodach i w miejscach ustępowych znajduje się światło zapalone we właściwym czasie, a mianowicie zaraz z nastąpieniem zmroku, gaszone zaś ma być o północy; w ustępach jednak winno się palić do rana.

— P. Karol Estrejcher, dyrektor biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie, w dniu wczorajszym, po parotygodniowym pobycie w naszym mieście, wyjechał do Krakowa.

— Wczoraj opuścili nasze miasto hrabiowie Alfred, b. namiestnik Galicji i Artur Potoccy.

— *Warsz. dzienn.* donosi, że JW. główny Naczelnik kraju powróci do Warszawy w dniu 23-im października o godzinie 12-jej minut 20 koleją terepolską.

— Z literatury.

Paul Meyer przekłada na język niemiecki nowellę Hajoty „Dzwonek“, następnie zaś zamierza przełożyć inne prace tej autorki, której najnowsza nowella „Słubna obrączka“ drukuje się jednocześnie we Lwowie i w Warszawie.

— Z teatru i muzyki.

* Wczorajszy wieczór w Towarzystwie muzycznym zalecał się zajmującym programem.

Przyjmowali w nim udział: młody i utalentowany pianista, p. Sliwiński, pani Sinkiewiczowa i p. Aleksandrowicz.

Pierwszy z koncertantów ma jako wirtuoz piękną przyszość przed sobą.

Gra jego jędrna, jasna, technicznie wykończona i pod względem interpretacji interesująca, wywołała sympatyczny oklask publiczności.

Pani Sinkiewiczowa przedstawia się jako śpiewaczka nierównie korzystniej, aniżeli na scenie.

Brak temperamentu, rażący na deskach teatralnych, mniej daje się uczuć w sali koncertowej i pozostaje tylko wrażenie ładnego głosu, który szczególnie w niższych tonach ma ciepły koloryt kontraltowy.

Pan Aleksandrowicz tak ładnie i ze smakiem zaśpiewał arję z „Króla Lahory“ Masseneta, że słysząc znów na estradzie tę rzecz czysto teatralną, mimo woli trzeba było zadawać sobie pytanie: dlaczego taki śpiewak odzywa się do publiczności z estrady?

Wieczór urozmaicony był deklamacją.

P. Mikulski wypowiedział „Przyjaciela ludzkości“ Syrokomli bardzo poprawnie, z umiejętnym akcentowaniem wiersza i ze szczerem uczuciem, które udzieliło się słuchaczom, zainteresowanym istotnym uzdolnieniem deklamatora.

* W miejsc „Hugonotów“ naznaczonych w repertuarze na dzisiejszy wieczór, odśpiewany zostanie „Trubadur“ Verdi'ego.

Zmianę tę wywołała przedłużająca się niedyspozycja p. Seidemana.

W partji Leonory da się dziś słyszeć panna Stoleman-Prylińska.

Manrikiem będzie p. Myszuga.

* Dyrekcji teatrów warszawskich złożoną została jednoaktowa komedia p. Zygmunta Przybylskiego pt. „Na granicy“.

— Sąd polubowny.

Członkowie sądu polubownego, mającego rozstrzygnąć sprawę rodzinną hr. Potockich, w przedmiocie działów majątkowych, w dniu wczorajszym zawiesili swoją czynność, nie ogłosiwszy jeszcze swej decyzji.

Nowe zebranie sądu nastąpi dopiero w połowie przyszłego miesiąca, w którym to czasie znowu zjadą się w Warszawie wszyscy uczestniczący w nim i wtedy też dopiero ogłoszonym zostanie jego postanowienie.

— Kantor sprawunków.

W nrze 275-ym *Kurjera* podana była wiadomość o trudności, jaką napotkał pewien obywatel wołyński

ski w sprzedaży produktów nadesłanych do Warszawy, dla braku zakładu zajmującego się nabywaniem i zbytem tychże produktów.

Zwrócono naszą uwagę, iż pośrednictwem tego rodzaju trudni się „Kantor sprawunków“ pod firmą J. Fiałkowski i spółka, na Zielonym placu nr 13, o czem dla wiadomości ziemian donosimy.

— Niewytłumaczona tajemniczość.

Niedawno powstałe Stowarzyszenie subjektów handlowych i przemysłowych miasta Warszawy, dziwną okrywa się tajemniczością.

Zarząd nie rozsyła zaproszeń ani na ogólne zebrania, ani nawet na odczyty, których już dwa miał p. Rudkowski.

Wspominamy o tem mimochodem, jawność bowiem i rozgłos o działalności podobnych stowarzyszeń największą korzyść przynosi im samym.

— Cech praczek.

Słyszeliśmy, że jeden z właścicieli tutejszych pralni, ubiega się o pozwolenie założenia cechu praczek.

Nie pojmujemy celu wznawiania zmurszałych instytucyj, które więcej kosztują biednych uczestników, niż im przynoszą pożytku.

— Wskutek konkurencji.

Podana przez nas uwaga o nadmiernej ilości pracowników strojów damskich w mieście naszym potwierdza się zupełnie.

W tych dniach, pięć takich pracowników w różnych stronach miasta zostało zamkniętych dla braku roboty.

— Robotnicy.

W tych dniach przejeżdżały przez Warszawę dwie znaczne partje włóścian ze Szlązka.

Zdążali oni na Polesie, do robót przy osuszaniu bagien, które od pewnego czasu w wielu majątkach w drodze przedsiębiorstw prywatnych, energicznie są tam prowadzone.

— „Przewodnik po Warszawie“.

Jeden z wydawców pracuje nad wydaniem w kilku językach „Przewodnika po Warszawie“.

Dzielko to będzie wyłącznie przeznaczone dla użytku cudzoziemców.

Przewodnik mają zdołać liczne ilustracje.

Będzie podobno o wiele dokładniejszy od renomowanego Bäddeckera, pełnego omyłek i anachronizmów.

— Prestidigitator.

Zapowiadają nam na sezon zimowy przyjazd słynnego prestidigitatora Aleksandra Hermana, który obecnie z wielkim powodzeniem produkował się w Paryżu.

Repertuar jego ma być zupełnie nowy i nieznan. Jest to imiennik i podobno kuzyn znanego u nas Hermana.

— Brak logiki.

Przeglądając ogłoszenia, znaleźliśmy prawdziwe *curiosum*.

Ktoś przedstawia trzy żądania, a mianowicie:

„Udziela się lekcji na fortepianie początkującym paniom; potrzebne są dwie panny do szycia na maszynach i tamże pokój do wynajęcia dla osoby lubiącej porządek i spokój.“

Jakże można bębnić na fortepianie i hałasować z tym łączyć ze spokojem?

do biurka, na którym leżały przyrządy do pisania, wpierw spojrzął do zwierciadła i dopiero gdy się upewnił, że wyglądał interesująco, nawet tragicznie, rzucił wzrok za siebie. Stała tam niewielka szafka z książkami, w bogatej oprawie. Między nimi było najwięcej francuskich i kilkanaście polskich. Wśród naszych autorów miejsce naczelnie zajmowali poeci.

Pan Roman Swierzykowski nie miał zbyt wielkiego wyobrażenia o literaturze ojezycznej, dawniejszymi laty polskiej książki prawie nie brał do rąk, lecz odkąd poznał hrabiankę Anielę musiał choć w części gust swój zmienić. Pierwszy list napisał do niej po francusku, którym to językiem władał jak ojezycznym, ona jednak odpowiedziała po polsku. Była to więc wskazówka, w jakiej mowie pragnie utrzymywać korespondencję. Odtąd wertował naszych poetów i wszystkie bardziej uczuciowe ustępy w ich utworach z mowy wiązanej przekładał na zwykłą prozę, którą potem w swoich listach swobodnie szafował. Jakże chętnie byłby teraz poszukał choć kilku zwrotów poetycznych! Nawet po książkę rękę już wyciągnął, lecz gdy w salonie usłyszał dość ciężkie kroki panny Goudron, która powstawszy zaczęła przechadzać się, osądził, że na studjowanie poetów nie ma już czasu. Siadł tedy i pióro umoczywszy, na ćwiartce woniejącego papieru zaczął pisać:

„Najdroższy Aniele! Serce miłością i wdzięcznością przepełnione, szle Ci gorącą podziękę za łaskę, jaką mi wyświadczyłaś, ostrzegając o groźnym nam niebezpieczeństwie. Jutro byłoby może już za

późno!... Aniele! chcę być mężczyzną, godnym Ciebie i szczęścia, które mi zgotujesz! Chwila działania nadeszła! Choćbym miał zginąć pod gruzami wspaniałego gmachu, nad którego budową od tak dawna pracuję, nie ustąpię, bo wierzę, że jeśli Ty wytrwasz w miłości, nawet śmierć sama będzie dla mnie największą rozkoszą! Ale na co mówię o śmierci? Czyż nie lepiej żyć i być szczęśliwym? Podaj mi tylko rękę Aniele! wiedz mnie miłością przez ciernie, głogi i rozdroża a zwyciężę i stworzę Ci raj na ziemi! Jutro musimy uczynić krok stanowczy, bez którego możebyśmy się nigdy nie połączyli... Nasza najdroższa przyjaciółka zapozna Cię z moim planem. Ufaj mi, nie wahaj się i uczyn o co cię błagam na kolana! Choćby szczęście najwyższe czekało mnie w niebie, Aniele! ja go nie chcę osiągnąć bez Ciebie!... Spieszę się, bo czas ucieka... Jeszcze raz zaklinam Cię na wszystko, abyś jutro była tam, gdzie sam Bóg będzie na nas patrzył. Do widzenia—do grobu Twój—Roman!“

Skończył, przeczytał i uśmiechnął się z zadowolenia. Podobał mu się ten list pełen, jak sądził, tyrad poetycznych i dumny był z dwuwiersza, który pod koniec udał mu się tak gładko. Na nim zatrzymało się dłużej jego oko. Z dawien dawna czuł w sobie wenę poetyczną. Jeśli trochę w tym kierunku pracuje, załami sławę niejednego wieszca. List włożył do koperty, której ani adresował, ani pieczętował, spojrzął na zwierciadło, odgarnął w tył włosy, bo mu na czoło spadały i krokiem elastycznym poszedł do salonu.

— Daj pan, daj! Właśnie pój do dziesiątej wy-

biło!—zawołała francuska, wyrwijając mu list z ręki.

— Jeśli pani pozwoli, rozkażę memu służącemu by cię odprowadził.

— Dziękuję... już ja sobie dam radę! A teraz bądź pan zdrowszy i pamiętaj nie zdradzić nas! My ci tak ufamy!

W ostatnich jej słowach tyle było łez, a ręce, gdy je na pożegnanie wyciągnęła, znalazły się tak blisko jego szyi, iż piękny młodzian może przypadkiem, może przez grzeczność, a może tylko z nawyknięcia, ujął ją w pój i do serca przycisnął. W tejże chwili rozległ się łoskot ognistego pocałunku, francuska z cichym okrzykiem: „Ach!“ wyrwała się i do przedpokoju wybiegła, Roman zaś pośpieszył za nią, by jej drzwi otworzyć.

Gdy sam został, skrzywił się, splunął i jakiś czas pomyślawszy, siadł znów do biurka. Zaczął drugi list pisać. Ten był przeznaczony dla pani Zefiryny, która od roku zastępowała mu dawną panią Laure. Na początku tłumaczył się, że dla nawału interesów nie mógł tego dnia być u niej, potem przeproszał, że przygotowania do doktoratu nie pozwolą mu dnia następnego przyjsć do niej w południe na śniadanie, w końcu jednak uroczyście przyrzekał, że wieczorem tegoż dnia z pewnością ją odwiedzi, aby osobiście za wszystko przeprosić. W liście było pełno zaklęć, przysięg, wykrzykników i czułych zwrotów. Gdy skończył, odetchnął głęboko i chustkę wyjąwszy, obtarł pot z czoła.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

== Dotkliwa strata.

W dniu wczorajszym, pan S., amator-malarz, zajmował się odnawianiem obrazu, powierzonego mu przez jednego ze znajomych.

Właściciel, stosując się do terminu wyznaczonego przez pana S., przysłał służącego.

Malarz pragnąc czempredzej oddać płótno, pociągnął takowe werniksem, oparł o ekran naprzeciw ognia rozpalonego na kominku, sam zaś udał się do przyległego pokoju dla napisania listu.

Za powrotem pan S. ujrzał płótno do połowy zwęglone i nie przedstawiające już żadnej wartości...

Obraz oceniony był na rs. 500.

== Oblakany.

W dniu wczorajszym do pana G., siedzącego w cukierni na Marszałkowskiej, zbliżył się jakiś niemłody jegomość i wyrwał mu z rąk ilustrację francuską...

Pan G. zdumiony podobną napaścią, ostro natarł na nieznajomego, który wybuchając śmiechem, rzuca mu się na szyję, wołając:

— Ależ kochany przyjacielu, to był żarcik, no... uściskaj mnie!...

Mówiąc to, nieznajomy tak silnie uściskał p. G. za szyję, iż mało brakowało, aby go nie udusił.

Pan G. musiał się bronić i wołać o pomoc.

Zaledwie dopiero kilka osób zdołało go uwolnić od serdecznych uścisków.

Był to oblakany, którego odprowadzono do mieszkania, znajdującego się w sąsiednim domu.

== Z zabobonu.

W dniu wczorajszym, do państwa G., zamieszkałych na Złotej, przyjechała z prowincji krewna ich, pani...*

W chwili przejścia z jednego pokoju do drugiego, przybyła ku ogólnemu zdziwieniu obecnych skoczyła i upadła tak nieszcześnie, iż złamała prawą nogę.

Kiedy pośpieszono z pomocą dotkniętej wypadkiem kobiecie, ta, jęcząc z bólu, rzekła:

— Zawsze prógi przynoszą nieszczęście.

Okazało się, iż pani...* uznaje śmieszny zabobon, który nakazuje unikać przejścia przez próg.

W danym jednak razie, jedyną przyczyną złamania nogi było zadosyćuczynienie dziwaczemu przesądowi, nakazującemu przeskakiwać równymi nogami przez próg.

== Paraliż przy fortepianie.

W dniu wczorajszym panna D., zamieszkała przy rodzicach na Lesznie, zajęta była grą na fortepianie.

W czasie gry panna D. bez żadnego widocznego powodu upadła na podłogę, tracąc zmysły.

Zawezwany lekarz skonstatował paraliż całego ciała.

Nadzieja wyleczenia dotkniętej tem nieszczęściem jest nader słabą...

== Zaczadzenie od gazu.

Wczorajszego rana służąca państwa...* w alei Jerozolimskiej, wszedłszy do sypialnego pokoju, uczuła charakterystyczny zapach gazu.

Przytomna dziewczyna przedewszystkiem poczęła budzić śpiących, a widząc, że to nie odnosi skutku, otworzyła okna pokoju.

Jednocześnie dwuletnie dziecko przebudziło się i poczęło płakać.

Przybyły lekarz zdołał przywrócić państwa...* do przytomności.

Gdyby nie wcześniejsze, aniżeli zazwyczaj nadejście służącej, wypadek ten mógłby spowodować bardzo smutne następstwa.

Przyczyną wszystkiego był źle zamknięty kran od lampy gazowej.

Na uwagę zasługuje fakt, iż najmniej od zaczadzenia ucierpiała małeńkie dziecko.

== Kradzieże.

Na Muranowskiej pod nr 28-ym z mieszkania p. M. Włoszyńskiego skradziono 700 rs. gotowizną i w wekslach, różne klejnoty i... perukę.—Józef Burakowski, na Włodzimierskiej pod nr 24, skradziono kufer z garderobą i pościelą.—Z podwórza domu nr 4 na Browarnej, Izaakowi Obelsbergowi wyprowadzono podczas nocy dwie krowy.

== Benedykcja.

W Sobieszynie, w powiecie garwolińskim, w guberni siedleckiej, wzniesiony został kosztem 5 p. hr. Kiekiej nowy kościół.

Benedykcja jego i oddanie go służbie bożej odbędzie się w dzień Wszystkich Świętych.

Istnieje zamiar przeniesienia do nowo wzniesionego kościoła parafji z Drażgowa, gdzie kościół parafjalny zagraża ruiną.

== Dla robotników.

W Kaliszu poruszono projekt założenia taniej kuchni dla ubogich robotników fabrycznych.

Ubiegłej zimy z ofiarności mieszkańców Kalisza wydawane były biedakom bezpłatne obiady.

== Ze szkoły technicznej.

W szkole technicznej drogi żelaznej nadwiślańskiej w Lublinie, w klasach wstępnej i pierwszej, znajduje się obecnie po 35 uczniów, czyli komplet przepisany.

Miejsce znajduje się jeszcze w klasie drugiej 12 i w trzeciej 13, ale uczniowie wstępujący do tych klas obowiązani są niezależnie od egzaminu naukowego, wykazać obeznanie z rzemiosłami.

W warsztatach szkoły wykonywane są obstalunki na potrzeby kolei żelaznej.

== Przykra wiadomość.

Piszą do nas z Lublina.

„Nader smutna wiadomość doszła w poniedziałek do naszego miasta.

Powszechnie szanowany przez młodzież i cały ogół tutejszy, nauczyciel miejscowego gimnazjum s. p. Aleksander Gostkowski, w dniu 16-ym b. m. zmarł w Warszawie, w jednej z prywatnych lecznic.

Gimnazjum tutejsze utraciło jednego z najzdolniejszych nauczycieli, który szczególnym taktem, sprawiedliwym postępowaniem i ojcowską opieką względem młodzieży, zaskarbił sobie miłość prawdziwą.

S. p. Gostkowski przeszło od lat 20-tu wykładał nauki matematyczne z prawdziwym zamiłowaniem.

Przybył do Lublina jeszcze za czasów liceum.

Zmarł w sile wieku, pozostawiając żonę i kilkoro dzieci, nie wysłużony emerytury całkowitej.

Umiał sobie zaskarbić poważanie u władzy i kolegów.

Zacnemu człowiekowi, który szczerze spełniał swoje posłannictwo na ziemi, niech ona będzie lekka.

== Dla sierot.

Gmina ewangelicka w Łodzi zakłada ochronę dla sierot.

Na początek w ochronie znajdzie przytułek dziecięciem sierot.

Inicjator tej sprawy, pastor Ronthaler, oświadczył gotowość pokrywania do czasu zdobycia stałego pomieszczenia dla ochrony z własnych funduszy kosztów najmu tymczasowego mieszkania.

== Wypadek na polowaniu.

W dniu onegdajszym pod Nowo-Mińskiem polewało kilkanaście osób, a w tej liczbie czterech warszawiaków.

Jeden z nich pan Kr. zeszedł ze stanowiska i stanawszy z przeciwnej strony na skraju lasu, wybiegł naprzód, gdyż ujrzał wymykającego się zająca, za którym ktoś inny nie widząc pana Kr., wystrzelił.

Wystrzał trafił w nieogłędnego Kr., który upadł na ziemię, rażony kilkunastu śręciami.

Żadna z ran nie jest niebezpieczną, lecz pan Kr. ma twarz straszliwie zszpeconą.

Chorego, po udzieleniu pierwszej pomocy lekarskiej na miejscu, wczoraj przywieziono do Warszawy.

== Okrutna zemsta.

W powiecie witebskim, w gminie R., stał się w d. 17-ym b. m. fakt, który do głębi poruszył wszystkie uczucia ludzkie okolicznych mieszkańców...

Kilku znanych dobrze w pow. witebskim złodziei koni już oddawna powzięło zamiar ukradzenia przelicznej czwórki karych koni, należących do pana J. M., obywatela ziemskiego.

Ten ostatni jednak, dbały o swoją własność, należycie opatrzył mocne drzwi stajni, zamykane z wewnątrz na sztuczny zamek; człowiek, dopełniający zwykle tej czynności, opuszczał stajnię przez mały otwór w ścianie.

Otóż złoczyńcy, dostawszy się przez ten otwór wewnątrz, usiłowali drzwi otworzyć, bez tego bowiem koni ze stajni wyprowadzić, rzecz preta, nie mogli.

Wszelkiego rodzaju narzędzia kunsztu złodziejskiego, jak wytrychy, napilniki itd. okazały się niepraktycznymi w danym razie; podwoje stajni się nie rozwarły.

Wówczas to lotry, zasmuceni swym niepowodzeniem, postanowili zemścić się na niewinnych zwierzętach.

Oto z najzimniejszą krwią szakale ci dwom najlepszym koniom obcięli uszy i ogony!...

Złoczyńców, mszczących się na niewinnych koniach, pomimo starannych poszukiwań, dotąd nie pojmano.

== Napady i rabunki.

Mieszkańcy pow. lepelskiego (gub. witebskiej) uśkarżają się od pewnego czasu na ustawiczne rabunki i napady tak na podróżnych, jako też na dwory.

Obfitość lasów i ciemne noce jesienne ułatwiają zbrodniarzom ucieczkę.

Z liczby dokonanych ostatnimi czasy napadów w pow. lepelskim, najbardziej głośnym stał się fakt ograbienia pewnego kupca starozakonnego, który wiózł ze sobą gotówkę, w ilości 20,000 rs.

Żonę kupca, która opór zbrojnym stawiała, zamordowano...

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE.

Odwabianie gąbek toaletowych.

Gąbki wchodzą w coraz to większe użycie w skład przyborów toaletowych. Z biegiem czasu i użytkowania tracą nieco na swych własnościach. Między innymi, zmieniają swój naturalny jasno-żółty kolor, na brunatny lub ciemny. W celu przywrócenia im utraconej powierzchności, najlepiej jest używać roztworu soli szczawiowej (szczawian potażu), w zwyczajnej wodzie. Rostwór powinien być gorący. Ilość wziętej soli powinna odpowiadać mniej więcej rozmiarowi gąbki. Dla małej gąbki wystarczy jedna szczypta soli, dla gąbki średniej wielkości dwie i t. d. Wreszcie stosunek tu nie wymaga ścisłości. Macza się gąbkę w tym roztworze i wyżyma, powtarzając tę operację kilkanaście razy z rzędu. Ostatecznie przepłukuje się ją w czystej wodzie. Chcąc zaś stale utrzymać gąbkę w porządku, co jest nieodzownym warunkiem należnego jej funkcjonowania, należy ją od czasu do czasu namoczyć w mydlinach, mocno wygniatać, a ostatecznie przepłukać w wodzie i wysuszyć.

Z Cesarstwa.

Donosząc o wysłaniu przez ks. Aleksandra bułgarskiego do Konstantynopola swojego powiernika, p. Stojanowa, *Nowosti* podają wiadomość, jakoby Stojanow był upoważniony do oświadczenia, że ks. Aleksander jest gotowym przybyć natychmiast osobiście do Konstantynopola dla objaśnienia sułtanowi swego postępowania i przez to złożyć dowód osobistej swojej wierności. Ks. Aleksander zgadza się podobno choćby na osobistą unję z oddzielnym prawodawstwem i osobnym zarządzeniem dla Bułgarii i Rumelji Wschodniej, ale z pewnymi natomiast zmianami w statucie organicznym Bułgarii, które uważa za konieczne.

Wiedeński korespondent komunikuje gazecie *Nowoje wremja* w drodze telegraficznej wiadomość, powziętą z dyplomatycznych źródeł, jakoby rząd serbski miał zawiadomić rząd wielkich mocarstw, że tylko w takim razie powstrzyma się od działań wojennych, jeżeli Rumelja nie będzie połączona z Bułgarią.

Tenże sam korespondent twierdzi, że Porta jeszcze nie oświadczyła swojej zgody na zwołanie konferencji, przyrzekając wszelako przyjąć w niej udział, jeżeli mocarstwa porozumieją się między sobą, oraz z Portą co do programu konferencji. Tymczasem zaś Porta stara się o zawarcie przymierza z Grecją.

Wiadomość o zupełnej zmianie w usposobieniu ludności bułgarskiej i wyrażonej przez rząd bułgarski, choć dotąd w zasadzie tylko, gotowości poddania się radzie mocarstw, nasunęła gazecie *Nowoje wremja* rozmaite uwagi z powodu wypadków na półwyspie bałkańskim. Między innymi rzeczony dziennik powiada: „Pomimo że z nierozważnego kroku, jakiego z podnomy awanturników bułgarzy się dopuścili, usiłowali zrzęcznie skorzystać ci, którzy pragną zupełnego oderwania Bułgarii od Rosji, pomimo otwartego niemal pochwalenia przewrotu filipowskiego przez ministerjum Salisbury'ego, sprawa jednak kończy się tem, że wszystkie mocarstwa, które na propozycję Rosji podjęły się zadecydowania, jak należy się zachować wobec przewrotu bułgarsko-rumelijskiego, oświadczyły się w duchu obalającym wszelkie nadzieje tych, co się starali wmówić w bułgarów, że odtąd mogą się oni obejść już bez poparcia Rosji. Samo przez się rozumie się, że nieprzychylni nam zechcą także skorzystać z obrotu, jaki sprawa przybrała. Będą oni dowodzili, że Rosja jest jedynie winną, że się zjednoczenie Rumelji Wschodniej z Bułgarią nie udało i bardzo być może, że im się powieździe osiągnąć ten cel.”

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Wiedeń 21-go października.—Trzy mocarstwa środkowo-europejskie oświadczaają, że z ustąpieniem księcia Aleksandra cała sprawa rumelijska będzie umorzona. W takim razie odpada również potrzeba unji osobistej Rumelji z Bułgarią. Natomiast mocarstwa zachodnie przemawiają za taką unją. Ta różnica zapatrywań utrudnia zebranie się konferencji. Tymczasem oczekiwany jest lada chwila wybuch wojny pomiędzy Bułgarią i Serbią. W tym razie Europa ureguluje granicę.

(Ajencja północna.)

Wiedeń 21-go października.—Na dzisiejszym posiedzeniu izby deputowanych rady państwa w imiennym głosowaniu został odrzucony adres centralistycznej mniejszości 194 głosami przeciw 129, adres

